Oplegnotitie

| Agendapunt | Onderwerp | Kenmerk | Portefeuillehouder |
|---|---|---|---|
| 03. | Tussentijdse rapportage januari t/m augustus 2026 | | Mevr. M. Mulder |
| **Dagelijks Bestuur** | **Algemeen Bestuur** | **Samensteller** | |
| 8 oktober 2026 | 5 november 2026 | Dhr. M. van Dalen, Dhr. E.J. Slot-Rebel | |


**Samenvatting**

De uitvoering van de begroting 2026 verloopt grotendeels volgens planning. Tegelijkertijd laten de ontwikkelingen zien dat de veiligheidsregio zich voorbereidt op een nieuw tijdperk waarin maatschappelijke weerbaarheid, klimaatveiligheid, bedrijfscontinuïteit en langdurige crises een steeds grotere rol spelen. De actualisatie van het Regionaal Risicoprofiel en het Regionaal Beleidsplan 2027-2030 vormt een belangrijk moment om gezamenlijk met het bestuur keuzes te maken over prioriteiten, risicoacceptatie en de structurele financiering van de veiligheidsopgaven binnen Gelderland-Zuid.

De belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen zijn:

- Actualisatie van de strategische beleidsdocumenten van de VRGZ
- Versterking maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht
- Versterking van de continuïteit van de operationele diensten
- Doorontwikkeling naar een robuuste crisisorganisatie
- Ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ en GGD
- Uitvoering van de IV-strategie

De belangrijkste afwijkingen en aandachtspunten zijn:

- Uitstel onderdelen meerjarenprogramma bevolkingszorg
- Personele druk meldkamer ambulancezorg
- Vakbekwaamheid onder toenemende druk
- Aanhoudende prijsstijgingen

De prognose 2026 laat een positief resultaat zien van:

- € 211.000 voor de Regionale Ambulancevoorziening;
- € 259.000 voor Crisis- en Rampenbestrijding.

Er zijn in de verslagperiode geen majeure informatiebeveiligingsincidenten geweest die impact hebben gehad op de continuïteit van de primaire processen.

## Inleiding

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) rapporteert gedurende het jaar in twee tussentijdse rapportages over haar prestaties. In de bijlage is de tweede tussentijdse rapportage van 2026 opgenomen, waarin we de resultaten over de periode januari tot en met augustus presenteren. De financiële gegevens tot en met augustus 2026 zijn gebruikt als basis voor de prognose voor heel 2026.

Uitgangspunt is dat over substantiële afwijkingen ten opzichte van het in de begroting 2026 vastgestelde beleid wordt gerapporteerd. Als activiteiten zich ontwikkelen conform de begroting 2026 is er geen reden tot rapporteren. Hierdoor ontstaat sneller overzicht voor het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur waar mogelijk bijgestuurd moet worden. In dit voorblad zijn de belangrijkste inhoudelijke afwijkingen en de financiële prognose opgenomen.

## Huidige ontwikkelingen

Ondanks het verwachte incidentele positieve resultaat voor 2026, leiden de extreme prijsstijgingen van de afgelopen jaren, mede als gevolg van de verslechterde geopolitieke situatie, tot een structureel hoger kostenniveau. Het bestuur heeft in de begroting 2027 aanvullende middelen beschikbaar gesteld om deze ontwikkeling op te vangen. VRGZ is het bestuur daarvoor erkentelijk. Tegelijkertijd laat het meerjarig financieel perspectief zien dat deze kostenontwikkelingen een structureel karakter hebben, waardoor de beschikbare financiële ruimte verder onder druk is komen te staan. Tegen deze achtergrond vraagt VRGZ, aansluitend bij de bevindingen van de accountant naar aanleiding van de jaarrekening 2025, in de kaderbrief 2028 aandacht voor een financieringsbasis die beter aansluit bij het structurele karakter van de kostenontwikkelingen en de groeiende maatschappelijke en binnenlandse veiligheidsopgaven.

Tegelijkertijd blijven wij ons, dankzij de grote inzet en betrokkenheid van onze medewerkers en vrijwilligers, volledig inspannen om onze wettelijke basistaken te blijven vervullen. Daar zijn wij trots op. Maar zonder tijdige en structurele keuzes en een heldere prioritering van opgaven, neemt echter het risico toe dat we deze inzet op termijn niet langer op het vereiste niveau kunnen volhouden. Wij gaan hierover graag met uw bestuur in gesprek om gezamenlijk richting te geven aan een realistisch en uitvoerbaar Regionaal Beleidsplan 2027-2030.

## BDuR-middelen

Zoals in eerdere beleidsstukken is aangegeven, blijft de korting van 10% op de BDuR-middelen door het Rijk ongewijzigd en is deze vanaf 2026 definitief. In de Voorjaarsnota 2026 is door het Ministerie van JenV geen dekking gevonden om de bezuiniging op de BDuR terug te draaien; deze blijft daarom gehandhaafd.
Bij de begroting 2026 is ervoor gekozen deze korting incidenteel op te vangen. Aanleiding hiervoor was de verwachting dat het Rijk de maatregel zou heroverwegen, waardoor sprake zou zijn van een tijdelijke korting. Met deze aanpak konden onomkeerbare bezuinigingsmaatregelen worden voorkomen. De dekking voor 2026 bestaat uit een bestemmingsreserve uit het resultaat over 2024 van € 610.000,- en een voorgenomen onttrekking van € 422.000,- aan de algemene reserve.

Sinds de vaststelling van de begroting is de reguliere indexatie van de BDuR-bijdrage gunstiger uitgekomen dan geraamd. Dit leidt in 2026 tot een voordeel van € 450.000,- ten opzichte van de begroting. Hierdoor wordt voor 2026 een positief jaarresultaat verwacht. In dat geval is een onttrekking aan de algemene reserve niet langer aan de orde.

Tegelijkertijd heeft het Rijk middelen beschikbaar gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's de taken rondom weerbaarheid en de kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Vanaf 2027 wordt hiervoor structureel € 25 miljoen toegevoegd aan de BDuR. Deze middelen zijn mede bedoeld als compensatie voor de eerder opgelegde bezuiniging. Daarnaast is in 2026 een incidentele bijdrage van in totaal € 8 miljoen verstrekt aan de veiligheidsregio's. Voor VRGZ bedraagt deze bijdrage € 299.000,-. Deze

compensatie is, inclusief indexatie, naar huidige inzichten toereikend om de financiële effecten van de korting op de BDuR op te vangen.

### Versterking Maatschappelijke weerbaarheid

De ontwikkeling van noodsteunpunten en burgerhulpverlening heeft hoge prioriteit bij het Rijk, veiligheidsregio's en gemeenten, mede gelet op de geopolitieke ontwikkelingen (zie ook paragraaf 2.1.1 en paragraaf 3.2.3). Het kabinet heeft middelen vrijgemaakt voor het versterken van maatschappelijke weerbaarheid. Een belangrijk onderdeel hiervan is de ontwikkeling van een landelijk netwerk van lokale noodsteunpunten en regionale coördinatiepunten. Voor de pilotfase in het kader van het inrichten van een dekkend stelsel van noodsteunpunten is in 2025 per regio een bedrag van € 180.000,- en in 2026 een bedrag van € 400.000,- beschikbaar gesteld vanuit de Rijksoverheid. In overeenstemming met het Algemeen Bestuur is € 260.000,- daarvan gereserveerd voor de aanschaf van noodstroomvoorzieningen op coördinatiepunten. Het resterende bedrag is verdeeld over de 11 gemeenten die deelnemen aan de regionale pilot, wat neerkomt op een bijdrage van € 29.090,- per deelnemende gemeente.

2027 geldt als overgangsjaar omdat op dit moment nog onvoldoende duidelijkheid bestaat over de uitkomsten van de lopende pilots en de structurele inrichting vanaf 2028. Voor dit jaar worden daarom afzonderlijke afspraken gemaakt tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), VNG en de veiligheidsregio's over de verdeling van de beschikbare middelen. Landelijk is voorgesteld om van de voor 2027 beschikbare middelen voor coördinatie- en noodsteunpunten (€ 35 miljoen landelijk) € 1,5 miljoen te reserveren voor centrale projectfinanciering. Deze middelen worden ingezet voor activiteiten en ontwikkelopgaven die doelmatiger en effectiever gezamenlijk op landelijk niveau kunnen worden georganiseerd. Het resterende budget van € 33,5 miljoen wordt vervolgens verdeeld over de 25 veiligheidsregio's op basis van een gecombineerde verdeelsleutel, waarbij 50% gelijkelijk over de regio's wordt verdeeld en 50% naar rato van het inwoneraantal. Op basis van de voorgestelde verdeelwijze komt voor Veiligheidsregio Gelderland-Zuid naar verwachting een bijdrage van circa € 1,2 miljoen beschikbaar.

Begin 2027 wordt de landelijke evaluatie opgeleverd van de pilots coördinatie- en noodsteunpunten. Daarna kunnen we zien voor welke opgaven gemeenten en veiligheidsregio staan. Met deze middelen kan een start gemaakt worden met de inrichting van coördinatie- en noodsteunpunten. Denk daarbij aan voorzien van noodstroomvoorziening, noodcommunicatie en opleiding en instructie van personeel. Over de precieze invulling gaan de veiligheidsregio's en gemeenten in gesprek.

Vanaf 2028 zijn landelijk structureel middelen beschikbaar gesteld: € 35 miljoen in 2028, € 36 miljoen in 2029 en € 37 miljoen vanaf 2030. Medio 2027 zullen het ministerie van JenV, VNG en het Veiligheidsberaad afspraken maken over de definitieve inzet en de verdeling van de financiële middelen voor 2028 en verder.

### Impact geopolitieke spanningen

De geopolitieke spanningen leiden tot aanhoudende prijsstijgingen die direct doorwerken in de financiële positie en taakuitvoering van de veiligheidsregio. Dit uit zich onder meer in hogere brandstofkosten, stijgende energie- en gaslasten en toenemende inkoopprijzen voor materieel, persoonlijke beschermingsmiddelen, opleidingen en ICT-voorzieningen. Daarnaast zorgen verstoringen in internationale toeleveringsketens voor langere levertijden, wat de planning en beschikbaarheid van materieel en onderhoud onder druk zet.

### Materiele index versus hoge inflatie

VRGZ hanteert voor de indexering de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), een systematiek die door meerdere gemeenschappelijke regelingen in Gelderland-Zuid wordt toegepast. Wanneer de werkelijke inflatie afwijkt van de gehanteerde materiële indexering ontstaat structurele scheefgroei, omdat geen

nacalculatie plaatsvindt. Sinds 2021 heeft VRGZ ruim € 2 miljoen aan materiële kostenstijgingen intern opgevangen. Daarbij vallen diverse kostenposten onder de materiële index, terwijl deze in de praktijk worden geconfronteerd met een personele index. Vooralsnog worden structurele kostenstijgingen opgevangen met incidentele voordelen, maar dit is niet structureel houdbaar en vergroot de druk op de begroting en het realiseren van beleidsdoelstellingen.

Om deze ontwikkelingen op te vangen is in de begroting 2027 op diverse onderdelen extra budget beschikbaar gesteld. Gezien de huidige geopolitieke situatie, de gestegen brandstof- en transportkosten en daardoor aanhoudend hoge inflatie, is de verwachting dat deze compensatie slechts tijdelijk voldoende zal zijn. VRGZ blijft structurele kostenstijgingen volgen en hierover rapporteren via de reguliere planning- en controlcyclus. Indien deze ontwikkelingen leiden tot een tekort, worden de financiële effecten verwerkt in de eerstvolgende conceptbegroting.

### Frictiekosten ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ en GGD

De geraamde frictiekosten voor de ontvlechting van de bedrijfsvoering bedragen in totaal € 2.250.000,- voor VRGZ en GGD GZ. Conform het besluit van het Algemeen Bestuur worden deze kosten gedekt door een incidentele gemeentelijke bijdrage in 2026. Zowel VRGZ als GGD GZ verwerken deze bijdrage op de balans. Begin 2028 rapporteren beide organisaties in de jaarrekening 2027 over de besteding van frictiekosten en de kosten van de nieuwe inrichting.

Van het totaalbedrag brengt VRGZ € 1.033.000,- in rekening bij de deelnemende gemeenten. Het resterende deel heeft betrekking op GGD GZ. Hiervan wordt € 750.000,- gedekt uit een bestemmingsreserve bij GGD. Het resterende bedrag van € 467.000,- wordt door GGD bij de gemeenten in rekening gebracht.

Frictiekosten die in 2026 nog niet tot uitgaven leiden, worden doorgeschoven naar 2027 en in dat jaar ten laste van de balanspositie gebracht. Omdat de financiële afwikkeling via de balans verloopt, heeft dit geen gevolgen voor het exploitatieresultaat van VRGZ. Om die reden zijn de financiële effecten niet verwerkt in de prognoses die in deze rapportage zijn opgenomen.

Op 18 juni 2026 heeft het Dagelijks Bestuur de raadsbrief *Begrotingswijziging 2026 inzake frictiekosten ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ* voor zienswijze aangeboden aan de deelnemende gemeenten. Met inachtneming van de ingediende zienswijzen wordt de definitieve begrotingswijziging op 5 november 2026 ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

## Verwachte financiële resultaten

### Algemene ontwikkelingen en uitgangspunten

In de bijgevoegde rapportage (en deze oplegnotitie) is de gewijzigde begroting 2026 als uitgangspunt genomen. De begrotingswijzigingen betreffen budgettair neutrale verschuivingen binnen of tussen kostengroepen ten behoeve van een betere presentatie, en mutaties in de bestemde reserves die voortvloeien uit 2025.

De realisatie tot en met augustus en de prognose voor 2026 leiden tot een aantal wijzigingen ten opzichte van de begroting. Het effect van deze wijzigingen is een bijstelling van het resultaat van 2026 met € 892.000,-, waardoor het verwachte totale resultaat naar verwachting uitkomt op € 470.000,-.

| bedragen x € 1.000,- | Totaal VRGZ | Programma RAV | Programma C&R |
|---|---|---|---|
| **Ontwikkeling financieel resultaat** | | | |
| Resultaat gewijzigde begroting | -422 | 0 | -422 |
| Bijstelling verwacht resultaat | 892 | 211 | 681 |
| **Verwacht financieel resultaat** | **470** | **211** | **259** |

## Samenvatting programma Crisis & Rampenbestrijding

### Resultaatontwikkeling

De realisatie tot en met augustus en de prognose tot en met december leiden tot een aantal wijzigingen ten opzichte van de begroting. Het effect van deze wijzigingen (per saldo € 681.000,-) leidt tot een verwacht positief resultaat voor 2026 van € 259.000,-. De belangrijkste oorzaken voor dit resultaat zijn:

*Financiële nadelen:*

- de 10% bezuiniging op de BDuR;
- het niet kunnen doorvoeren van de scheefgroeicorrectie met de GGD als gevolg van beperkingen in het construct Kosten voor Gemene Rekening (KGR);
- structurele en ongedekte prijsstijgingen voor software, IT-infra en huisvesting;
- stijgende kosten voor vakbekwaamheid als gevolg van prijsstijgingen en kortere dienstverbanden van vrijwilligers.

*Financiële voordelen:*

- de Rijksbijdrage ten behoeve van de versterking van de veiligheidsregio's;
- de hoger dan geraamde indexatie op de structurele Rijksbijdrage (BDuR);
- renteopbrengsten;
- onderuitnutting op de loonsom mede als gevolg van de lagere cao-stijging dan begroot en de late vaststelling daarvan, wat tevens een incidenteel effect heeft op de pensioengrondslag voor 2026;
- incidenteel lagere kapitaallasten.

Het volledige overzicht staat in paragraaf 6.3 en 6.4 van de tussentijdse rapportage.

## Samenvatting programma RAV

### Resultaatontwikkeling

Het verwachte resultaat voor 2026 van de AZGZ laat een positief resultaat zien van € 211.000,-. De begroting 2026 voor de ambulancedienst is begin 2025 opgesteld. De afspraken met de zorgverzekeraars over het budget voor 2026 zijn pas in het najaar van 2025 gemaakt. Door afwijkende indexcijfers in de begroting zijn zowel de kosten als de opbrengsten hoger dan begroot.

Op enkele posten vallen – naast de indexverschillen – zowel de kosten als opbrengsten hoger uit dan vooraf geraamd. Dit betreft met name de kosten voor extern advies, de onderhoudskosten voor het wagenpark en kosten voor licenties en software. Ook is er sprake van een formatietekort op de meldkamer en rijdende dienst, wat leidt tot hogere kosten voor externe inhuur dan begroot. De lijn-staforganisatie maakt meer kosten voor externe inhuur dan op voorhand werd voorzien, mede door een wijziging in de organisatiestructuur van de sector ambulancezorg. Door de gemaakte budgetafspraken met de zorgverzekeraars stijgen de opbrengsten echter harder dan de kosten die in de begroting zijn opgenomen.

Het verwachte resultaat zal toegevoegd worden aan de Reserve Aanvaardbare Kosten (RAK). De reserve bedraagt hiermee 8% van de verwachte opbrengsten. De minimale bestuurlijk afgesproken norm van 10% wordt daarmee niet gehaald. AZGZ vult de reserve zo snel mogelijk weer aan om de norm te halen.

### Belangrijkste risico's

Zoals afgesproken met het Algemeen Bestuur worden in de tussentijdse rapportages uitsluitend risico's vermeld als er veranderingen zijn. De in de programmabegroting opgenomen risico's zijn nog steeds actueel. In de jaarstukken over 2026 zal een volledige risicoparagraaf opgenomen worden.

**Beslispunten**

1. Vaststellen van de Tussentijdse rapportage t/m augustus 2026

**Bijlagen**

a. Tussentijdse rapportage januari t/m augustus 2026 – Een weerbare veiligheidsregio in een veranderende wereld